ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՂԱՓԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկայի համար տարեկան 4 տոլար թղթադրմ.
Եւրոպայի և այլ տեղերի համար արկին. 20 ֆրանգ
Տնօրինութիւնն ինք կը վճարէ փոստի ծախքը։
Բաժնէգիրները կանխիկ կը վճարուին։ Վեցամսեայ կամ եռամսեայ բաժանորդագրութիւններ ալ կընդունուին, սակայն սակէ յաւելման բաժնեգինն վրայ։
Խմբագիր-Տնօրէնին հետ կարելի է տեսնուիլ խմբագրատունը (rue Vacon, 50) ամեն օր կէսօրէնյետոյ, ժամ 2էն մինչև 4 վայն։

Բ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 40

1887 ՅՈՒՆՎԱՐ 5

(1886 ԴԵԿՏ. 24 Հ. Տ.)

ՁՈՐՆԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը հրատարակուի Կ. և Շրթ. օրեր

ՓԱՍՏԱՆԵՐ

Ծանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով։
Ծանուցման 1 միջակ գիրը 1 տանդիմ կարժէ. 1 գլխագիրը 2 տանդիմ։
Նամակ կամ ծրար պէտք է դրկել խմբագրութեան հետեւեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, rédacteur du journal *Arménia*, MARSEILLE (France)

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues au bureau dela Rédaction (Rue Vacon, 50).

ԲՈՂԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

«Հայաստանի Զաւակների Միութիւն». —Մի նայ աղջկան հաւատուրացութեան բռնադատութիւը եւ Ֆրանսական հիւպատոսի միջամտելը.—Բաղաքական յանցանքով վերջին բանտարկուածներն ի վաճ. —Ոսկի եւ արծաթ.—Ագէր.—Մահագոյժ. —Արտասահմանի յուրի. — Առեւտրական. — Ծանուցումներ.—Բանասիրական (Մի տիւոր Գատմուբիւ):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՒԱԿՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գոհաբեռամբ կատգնք յայտարարել թէ «Արմէնիա»ի Օրդ. Թուով մեր ըրած հրատարակութեան համաձայն Միութեան Հիմնադիր անդամներէն 50 թիւը լրացած լինելով, ձեռնարկուած է Միութեան կազմութեանը և այսօր նամակները պիտի ուղղուին Հիմնադիր անդամներին որպէս զի կանոնագրութեան Կ. յօդուածին համաձայն իրենց կէներ ղրկեն Միութեան Տեսուչ ընտրելու համար։ Ցիշեալ յօդուած համաձայն Միութեան բոլոր Հիմնադիր անդամներն ալ կրնան տեսչան ընտրելի լինել և հարկէ ի բացակայ անոնք որոնք պատուիրան խմբագրութեանս չհրատարակելուն ատ նաև Սրդ, 50 Հիմնադանդամներ։

ԲԱՆԱՍԻՐԿԱՆ

ՄԻ ՏԻՒՐ ՊԱՏՄՈՒԻՆ

—

(Իրական կեանք)

Մեր Դ. գիւղի ուսումնասիրութիւնը առաջին տեղը նայ էր բռնում աշխոյժը, աշխատասիրութիւնը ըմբռնողութիւնը յայտնի էին ամեն, նա ամենից շուտ և ամենից լաւ սեց դրեը. հէնց առաջին դասից յ՝ հետեւեալ օրը՝ երբ վարժապետն հարցրեց, նա միւս միւսից յետարեց սև տախտակի վրայ կաւիճով ու բառերը —և ամենքս մնացինք զարմ.

—Տօ, հետաքրքրվում էինք՝ նրա վրայ հետաքրքրվելով դասից յետ՝ ինչո՞ւ էս անում որ այդպէս շուտ ուսում ես։

—Շատ եմ դրում և սովր, էլի, կարճ պատասխանում էր նա

Նրա յիշողութիւնը զարմի էր։ Մենք 8—9 տարեկան երեխաներ երբ մեր վարժապետը ազգային մութիւն էր ուսուցանում մեզ առանցագրքի. այսօր պատմում էր մի որ և պատուրի մասին իսկ հետևեալ օրըցնում։ Մեզանից և ոչ մէկը չէր զանում

ըէն 29ը յատկապէս պատուիրած լինելով խմբագրութեան որ իրենց անունն չգրուի տեսչական ընտրելիների կարգին մէջ, մնացած 21ի անուններըը միայն կը հրատարակենք այսօր «Արմէնիա»ի մէջ և Հիմնադիր անդամներին ալ իրենց նամակի մէջ հաղորդուած են այդ 21 անդամներուն անունները որպէս զի անոնց մէջէն Տեսչութեան իրենց յարմար տեսած մէկի անունին առջև գրեն միայն «Տեսուչ կընտրեմ» բառերն և այդ ցանկ նորփակելով իրենց յատկապէս պրկուած պահարանին մէջ, պահարանին վրայ նշանակեն իրենց անուն և մականուն կամ գէթ նոցա սկզբնատառերն և ղրկեն խմբագրութեան միջոցով ի Մարսէլ Գրն. Կոստանդին Մովսեսեան. ցին Փուէհամարը պիտի լինի 2 ամսի չափ յետոյ, 1887 փետրվ. 22/6 մարտի կիրակի օրւ Ա յշաւոտ երկար ժամանակ յետաձգուած է քուէհամարը, դիւրութիւն տալու համար հեռաւոր անդամակիցներին Սակայն լատգրն է անշուշտ որ դիւրութիւն ունեցողները ժամանակ յառաջ ղրկեն իրենց քուէները որպէսզի վերջին ժամին թնդանոթով չմսուցչին կամ չյապաղին։

Յորմէհետև «Հայաստանի Զաւակների Միութիւն»ը 6 հիմնադիր անդամներ ունեցած է արդէն Մարսէլլի մէջ (որոց 2ի անուններ միայն հրատարակուած են այսօր «Արմէնիա»ի մէջ), խմբագրութիւնս լուսագրն համարեց, փոխանակ ինքնին կարգադրութիւններ անելու քուէարկութեան մասին, 6 անդամներէն խորհրդակցութեամբ անել Ուսած Միութեան հիմնադրութեան նախապատրաստական ժողովն եղած անցած կիրակի օր ի Մարսէլլ և վերոյգրեալ կարգադրութիւններն այդ ժողովի խորհրդակցութեան արդիւնքն են։

Գոհ ենք որ մեր Մայր–Հայրենիք չմոռնալու և նորա գարգացման նպաստելու համար «Արմէնիա»ի ստեղծած հրատէրը արձագանք գտաւ և այսօր յաջողուած է կազմել եւրոպահայկական Հայերին մէջ մի ընկերութիւն, մի միութիւն որի կը մասնակցին աշխարհի զանազան կողմերն ցիրուցան եղած Հայաստանի զաւակներն «Հայաստանի Զաւակների Միութեան» կազմութիւնն մի ապացոյց ևս կը ներկայացնէ թէ եւրոպահայկական Հայրերին մէջ հայրենասիրականնպատակներով ձեռնարկներն կրնան հիմ ունենալ, միայն թէ ԿԱՄՈՑ ԿԱՄՈՑ (ՑՈՒՇԻԿ ՑՈՒՇԻԿ), Այս պարագայ

ներն կը ներկայացնենք մեր սղոյին գործերէ յուսահատներն ուշադրութեանը, յիշեցնելով իրենց միանգամայն այն առած թէ «Լաւ է անադան քան ոչ երբէք»

Մենք յոյս ունենք որ «Հայաստանի Զաւակների Միութիւն»ը բանիմաց և ազգասէր Հայերէ չնորհով պիտի ունենայ իւր Օժանդակ մասնաժողովներ հետզհետէ ամեն հայարնակ քաղաքներէ մէջ, իւր անդամներ և նուիրատուներ պիտի չատնան օրըստօրէ և այս կերպով «Համաց կամաց» (Հայէ առիւրական բնաւորութեանը համեմատ) «Միութիւն»ը պիտի յաջողի մի օր այնպիսի վիճակ ստանալ որ մեր Մայր–Հայրենիքի մեծ օգուտ բերէ և եւրոպահ հայ գաղթականութիւններին ալ մեծ պարծանք։

«Միութիւն»ը մի այդպիսի վիճակ ստանալուն է հարկէ պիտի նպաստեն գլխաւորապէս «Միութեան» Տեսուչը և անկէ ընտրելիք վարչութիւնը։ Ուստի Հիմնադիր անդամներն Տեսչի ընտրութեան համար իրենց քուէները պրկած ժամանակ պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն ընտրել մի այնպիսի անձ որ իւր ունեցած հմտութեամբ, հայրենասիրական զգացմունքով և ազգասիրութեամբ ամենէն աւելի յարմար լինի այդ պատուական պաշտօնին։

Ամենքս ալ գիտենք թէ Տեսուչը պիտի ունենայ իւր տեղակալ մը որ պիտի կարենայ Տեսչին բացակայութեան ատեն անոր տեղակալել և գործերը առանց խանգարման շարունակել։ Ուստի Տեսչի ընտրութեան ատեն պէտք է ուշադրութիւն դարձնել որ Տեսչին տեղակալն ալ ընտրուի։

Ամենքս ալ գիտենք թէ Տեսուչը պիտի ունենայ իւր տեղակալ մը որ պիտի կարենայ Տեսչին բացակայութեան ատեն անոր տեղակալել և գործերը առանց խանգարման շարունակել։ Ուստի Տեսչի ընտրութեան ատեն պէտք է ուշադրութիւն դարձնել որ Տեսչին տեղակալն ալ ընտրուի։

Այդ հարուածին ենթարկուեց և Դրիգորը։ Նրա խօսակցութիւնից նշմարվում էր թէ՛ և գանգատ, թէև նա անվհատ շարունակում էր իւր գործը։

Ցառաջադիմելու, հարստանալու մասին նրա փափաքը աւելի էր քան թէ կարող էր նրան տալ իւր համեստ վրաշմունքը։ Նա մտածում էր արտասովոր միջոցների վրայ։

—Կարգացի՞ր այն եղելութիւնը թէ ինչպէս մի ի մահ դատապարտուածին մի սուրճ ծախող Ամերիկացի առաջարկեց 1000 տոլար (որ և դատապարտուածը իրաւունք ուներ իւր ցանկութեան համեմատ գործադրելու) միակ պայմանով որ սա այն րոպէին երբ դահճի տապարը պիտի ընկնէր վզին—բարձրաձայն աղաղակէր թէ «Միատեր Վ.օրքի Մօկիսուրճը ամենաազնի՛ւը և ամենաօգտակա՛րըն է»։

Ահա այսպիսի հնարներ են բանեցնում իրանց անունը ընդհանրացնելու, իրանց ապրանքը հռչակելու և վաճառելը հեշտացնելու համար։ Եւ այդ շատ հասկանալի է։ Հազարաւոր ականատես բազմութեան մէջ կգտնուէին մարդիկ, որ կամ հետաքրքրութիւնից չարժուած, կամ դէթ Վ.օրքի հնարագիտութիւնը վարձատրած լինելու համար կգնային ու նրա սուրճից կառնէին։ Իսկ մե՛նք, չարունակում էր Գրիգորը, ո՞վ է մեզ ճանաչում, կամ ի՛նչ է մեր արածը... մեր դանդաղկոտութիւնը ձանձրալի՛ է... Մի ուրիշ անգամ ոգեւորուած նա սկսում էր բացատրել իւր կարծիքով հնարաւոր և անհրաժեշտութիւններին նախագծերից մինը...

Անցան ևս երեք չորս տարի և ահա Գրիգորը 22 տարեկան հասակում, առանց մի հայ օրիորդի հետ որ մինչև այդ ժամանակ մասնակցում էր մի թատրոնասէր խմբում, շատերը Գրիգորի ծանօթներից և բարեկամներից ոչ իմացել և ոչ ներկայ էին գտնուել պահի հանդիսին որ շատ անչուք կերպով էր կատարուել։

Գրիգորը հաւանել էր օրիորդի ոչ թէ գեղեցկութիւնը՝—ամենքը վկայում էին այդ երկնային օժիտից օրիորդի զուրկ լինելը—այլ նրա զարգացումը, նրա գաղափարները և հայեացքները։ Նա չունէր հայ աղջկայ սովորական ամօթխածութիւնը և նրա դէպքանուհի լինելը արդէն բաւականին պարզում է նրա կամքի զարգացման աստիճանը։

(Շարունակելի)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՀՐԱՄԱՆ

Վ Ա Ճ Ա Ռ Ք Ն Ե Ր Ի Ա Ռ Ե Ւ Ա Ծ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն

Ա Ն Հ Ա Տ Ա Ն Ա Ց Ն Ե Լ Ո Ւ Մ Ա Ս Ի Ն

Ն Ո Ր Ա Ն Կ Ա Ր Ե Լ Ի Ո Ւ Թ Յ Ա Ն

Ա Ն Հ Ա Տ Ա Ն Ա Ց Ն Ե Լ Ո Ւ Մ Ա Ս Ի

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ծանր պատճառով Հրատարակիչը ստիպուած է Ս. Յարութ. մը ծախել «Մատենադարան»ը չ՚իրատ. մը ճամբու վրայ։ Ուստի ամսոյ վերջը կը դադրի ամսագրին հրատարակութիւնը։

ՆԱԽԱՀԱՑՎԱԾՔ

—Ինչպէս կ՚ուզէք որ ձեզ ներկայանամ, պարո՛ն, ինքնաշարժո՞վ, ձիաքարշ կառքո՞վ, թէ ոտքով։

—Ոչ մէկով ալ կ՚ուզեմ որ ներկայանաս։ Ես ինքս կ՚երթամ քեզի տեսնելու։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎՆԱՍԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ֆրանսերէն գրուած է Ալիքսանտր Տիւմա հօր (Alexandre Dumas père) «Le Caucase» գիրքը, որ 1859ին հրատարակուեցաւ Փարիզ։ Հեղինակը Կովկասի մէջ ճամբորդած է 1858ին։ Գիրքին մէջ կը գտնենք Հայաստանի վրայ շատ հետաքրքրական տեղեկութիւններ։ Ահա թարգմանութիւնը այդ գրքի Հայաստանի վերաբերեալ մասին։

Ես ուզեցի տեսնել Արարատը, որ Հայաստանի ամենաբարձր լեռն է։ Ուզեցի տեսնել Նոյեան տապանի մնացորդները, որ ըստ աւանդութեան կը գտնուի լեռան գագաթին։ Ուզեցի տեսնել Արաքսի ակունքները, որ կը բղխի Արարատի ստորոտէն։ Ուզեցի տեսնել Էջմիածնի վանքը, որ Հայաստանի կաթողիկոսին նստավայրն է։ Ուզեցի տեսնել Երեւանի ամրոցը, որ Պարսկաստանի սահմանին վրայ է։ Ուզեցի տեսնել Նախիջեւանը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալեքսանդրապոլը, որ Թուրքիոյ սահմանին վրայ է։ Ուզեցի տեսնել Կարսը, որ Թուրքիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ախալցխան, որ Վրաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Թիֆլիսը, որ Վրաստանի մայրաքաղաքն է։ Ուզեցի տեսնել Ղարաբաղը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Շամախին, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Պաքուն, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Դերբենտը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Մոզդոքը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Վլատիքաւկազը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ստաւրոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եկատերինոտարը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Թամանը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Կերչը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ֆէոտոսիան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սեւաստոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եալթան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սիմֆերոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալուշտան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ֆէոտոսիան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սեւաստոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եալթան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սիմֆերոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալուշտան, որ Ռուսիոյ մէջ է։

Ես ուզեցի տեսնել Արարատը, որ Հայաստանի ամենաբարձր լեռն է։ Ուզեցի տեսնել Նոյեան տապանի մնացորդները, որ ըստ աւանդութեան կը գտնուի լեռան գագաթին։ Ուզեցի տեսնել Արաքսի ակունքները, որ կը բղխի Արարատի ստորոտէն։ Ուզեցի տեսնել Էջմիածնի վանքը, որ Հայաստանի կաթողիկոսին նստավայրն է։ Ուզեցի տեսնել Երեւանի ամրոցը, որ Պարսկաստանի սահմանին վրայ է։ Ուզեցի տեսնել Նախիջեւանը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալեքսանդրապոլը, որ Թուրքիոյ սահմանին վրայ է։ Ուզեցի տեսնել Կարսը, որ Թուրքիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ախալցխան, որ Վրաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Թիֆլիսը, որ Վրաստանի մայրաքաղաքն է։ Ուզեցի տեսնել Ղարաբաղը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Շամախին, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Պաքուն, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Դերբենտը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Մոզդոքը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Վլատիքաւկազը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ստաւրոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եկատերինոտարը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Թամանը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Կերչը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ֆէոտոսիան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սեւաստոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եալթան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սիմֆերոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալուշտան, որ Ռուսիոյ մէջ է։

Ես ուզեցի տեսնել Արարատը, որ Հայաստանի ամենաբարձր լեռն է։ Ուզեցի տեսնել Նոյեան տապանի մնացորդները, որ ըստ աւանդութեան կը գտնուի լեռան գագաթին։ Ուզեցի տեսնել Արաքսի ակունքները, որ կը բղխի Արարատի ստորոտէն։ Ուզեցի տեսնել Էջմիածնի վանքը, որ Հայաստանի կաթողիկոսին նստավայրն է։ Ուզեցի տեսնել Երեւանի ամրոցը, որ Պարսկաստանի սահմանին վրայ է։ Ուզեցի տեսնել Նախիջեւանը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալեքսանդրապոլը, որ Թուրքիոյ սահմանին վրայ է։ Ուզեցի տեսնել Կարսը, որ Թուրքիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ախալցխան, որ Վրաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Թիֆլիսը, որ Վրաստանի մայրաքաղաքն է։ Ուզեցի տեսնել Ղարաբաղը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Շամախին, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Պաքուն, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Դերբենտը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Մոզդոքը, որ Պարսկաստանի մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Վլատիքաւկազը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ստաւրոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եկատերինոտարը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Թամանը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Կերչը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ֆէոտոսիան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սեւաստոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Եալթան, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Սիմֆերոպոլը, որ Ռուսիոյ մէջ է։ Ուզեցի տեսնել Ալուշտան, որ Ռուսիոյ մէջ է։

(*) Ս. Յ. Հրատարակ. հանգամանքներ 24 վիլիսն մէջ, որ 18 վիլիսն մօտ գտնուի Կիպկիպ ի Իւր ինչ ինչ հանգամանքներ։

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մի տղայ կայ ինձ ծանօթ, որ ամէն անգամ որ կ՚ուզէ ինձմէ ինչ որ ինչ խնդրել, նախ կ՚ըսէ ինձ. «Ես քեզ կը սիրեմ»։ Ու ես գիտեմ թէ ինչ կ՚ուզէ։

Ես ալ կ՚ըսեմ իրեն. «Ես քեզ կը սիրեմ»։ Ու ան կ՚ուրախանայ։

Ես ալ կ՚ուրախանամ։

Ես ալ կ՚ուրախանամ։

Ես ալ կ՚ուրախանամ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԴԱՄԱՌ–ՖԱԹԻՊԱՑԻ
ՔԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
«Թիֆլիզի հայ. գրբ. նրատրկբ. ընկերքե.»

==

Մեծանուն բանաստեղծ Գամառ–Ֆաթիպայի (Ռ. Գաւականեանց) ստացուածները պարունակող մի գիրք է 176 երեսներէ բաղկացած։ Սկիզբը գրուած է հեղինակին պատկերը։ Գամառ–Ֆաթիպայի բանաստեղծութիւնները մի քանին արդէն ծանօթացուցած լինելով մեր ընթերցողներէն, աւելորդ կը համարինք գրել այդ մասին։

Կը ծախուի «Ազմէնիա» լրագրի խմբագրատունը ի գին 1 ֆրանգ և 75 սանթիմի։ Մարսէյլէ դուրս ամեն տեղի համար 2 ֆրանգ փոստի ծախքին հանդերձ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

Ա. ՀԱՑ ԴԻՒՅԱԶՆՈՒՀԻՄՔ գին 50 սանթիմ.
Բ. ՀԱՑ ԳԻՒՂԱՑԻ » 20 »
Գ. ՍԱՂՄՈՍ ԻՍՐԱՑԵԼԻ » 40 »

Դը ծախուին Գարանյ, «Ազմէնիա» լրագրի խմբագրատունը։

Գոտար քաղաքացիներին կը դրկուի փոստով, եթէ վերոյգրեալ գիներով Ֆրանսական, բրքական կամ ռուսական փոստի թղթադրոշմ դրկեն «Ազմէնիա»ի խմբագրութեան։

ԹԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑՈՑ ԱԶԳԻ
ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՈՐԳԱՑ ԱՌՈՒՆՑԱՑ
Երրորդ տպագրութիւն

Ամեն Հայի համար անհրաժեշտ պարտք է իմանալ իւր ազգի պատմութիւնը, դիտնալ թէ ի՛նչպէս սկսաւ է իւր ազգ, ո՛րտեղ ունեցեր է իւր հայրենիք, ի՛նչպէս եկեր հասեր է մեր օրերը, ո՛րանք են եղած իւր երջանկութեան և իւր թշուառութեան պատճառները և այլն։

Դէպք Աբովեանց որ Ծվղիսի Ներսիսեան Վարժարանին մէջ Հայոց պատմութեան ուսուցիչ էր և որ յանկարծ մի օր երբ աշակերտներ իրեն կը սպասէին վարժարանին մէջ իւր պէսպիսի դասեր լսել, խմացաւեցաւ թէ անյայտացեր է, իւր ուսանդած դասերուն համառօտութիւնը դըրի վրայ ամփոփած և թողած էր։ Այս տխուր դէպք պատահած է 20 տարու չափ առաջ։ Իւր եղբայր ի զուր ընդհարկար նորա հետք գտնազան քաղաքներն մէջ փնտռելէ յետոյ, թէ՛ իւր անյայտացեալ եղբօր յիշատակը յաւէրժացնելու և թէ՛ Հայոց պատմութիւնը ուսանիլ փափաքողներուն մի դիւրութիւն ընծայած լինելու համար հրատարակած է նորա գրած այն «Համառօտութիւն Հայոց Ազգի պատմութեան»ը, որ մինչև այժմ երրորդ տպագրութեան արժանացած է։ Սկիզբը դրուած են Հայաստանի հին աշխարհագրութեան վերաբերեալ տեղեկութիւններ և պատմութիւնն ալ այնպիսի ոճով գրուած է որ թագաւորների կռիւները միայն չներկայացունէր, այլև կը պատկերացունէ ժողովրդի վիճակը։ Մանաւանդ պէս կիլիկիոյ մէջ մեր թագաւորութիւն ունեցած ժամանակ Լատիններուն դաշնակցութեան վրայ ցոյս դնելով մեր կրած ազէտները և յուսախաբութեան արդիւնքը ուշադրութեան արժանի ոճով ցոյց տրուած են։

Փափաքելի է որ ամեն Հայ իր տան մէջ ունենար դէթ մէկ օրինակ իւր ազգային պատմութեան գիրքէն. կարդար և կարդացունէր իւր տան մէջ դանուողներուն։

Գ. Աբովեանցի «Հայոց պատմութեան» տուն դասագիրքը կարելի է ստանալ «Ազմէնիա»ի խմբագրատունէն, դրկելով միայն 2 ֆրանգ մէկ օրինակի համար։ Խմբագրատունը ինք կը վճարէ փոստի ծախքը։ Մէկ անգամէն 10էն աւելի օրինակ պէտքին դեղչ կը լինի։ Վճարքը չդրկուած դիրք չդրկուիր։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑ 1887 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Արամեան)

1887 տարուան Ընդարձակ Օրացոյցն հրատարակուեցաւ նախորդ տարիներէն չատ աւելի ճոխ։

Բովանդակութիւն

Բացի բուն Օրացոյցէն կը պարունակէ հետեւեալ վիճակագրական կարեւոր գիտելիքներն։ Օմանեան կայսրութիւն, — Աւագանի կայսերական պալատան, —Նախարարք Բ. Դրան, —Մեծ պաշտօնատարք Մայրաքաղաքին, —Հրամանատարք բանակաց, —Կուսակալք նահանգաց, — Գաւրիարքունք և ազգապետք, —Օսմանեան դեսպանք, —Դեսպանք օտար տէրութեանց, — Վիճակագրութիւն Օսմ. կառավարութեան, — Հայոց իր տարիճանատարք և պաշտօնեայք Օսմ. տէրութեան, — «Հայրապետութիւն Հայոց», —Եպիսկոպոսունք, — Ազգ. Կեդրոնական Վարչութիւն, — Ճանձնաժողովք, —Պաշտօնեայք Պատրիարքարանի,–Առաջնորդութիւնք Թուրքիոյ, Թեմք նոցա և տունք, —Հոգևորականք, — Մայրավանք Թուրքիոյ, —Թաղօրայք Կ. Պոլսոյ, —Համագումար Թաղօրէից, — Բարեգործական և կրթական հաստատութիւնք, —Առաջնորդութիւնք ի Ռուսաստան և այլն,–Մայրավանք ի Ռուսաստան և այլն, – Կայսերական գերատոհան Ռուսիոյ, —Հայոց պատիճանատարք և պաշտօնեայք Ռուսական, Պարսկական և այլևայլ տէրութեանց,–Հոգևոր Հայ հաստարակութիւն,–Քաղաքական Հայ հաստարակութիւն, — Դատաստանք պետական ուսումնարանի, —Բժիշկք քաղաքական և զինուորական, – Փոստաբանք , – Աբուհատաքէտք, – Լրագիրք,–Հեռագրութիւնք Թուրքիոյ և միջազգային,–Եւրոպական միջազգային թղթատարութիւնք,–Եւրոպական նամականատունք,–Ցամաքային դուբս ամեն տեղի համար փոստի ծախքովը հանդերձ՝ ԿԱՑԻՔՆԵՐ Հատոր Ա. 7 ֆրանգ. «Ջալալէդդին» 2 ֆր. և 30 սանթիմ.

Ա. Հ. ԿՐԻԴ ԵՒ ԸՆԿ.

Գտուածքոր Ն. Ռ. Ֆ. Անգլ. Հնդկաստան

—

Ներածող և արտածող վաճառականներ, յանձնակատարք, տերդախոստութեան յանձնակատարք, մեծ քանակութեամբ ապրանքներու պայմանագիրը (քոնթրաթճի) և ամեն տեսակ կալնի գործարանատէրք։

Վերոյիշեալ գանազան ճիւղերուն մէջ երկար ժամանակէ փորձառութիւն ունենալով, պատրաստ ենք յանձնարարութեամբ ըլլուելու վաճառքներ, պայմանաւոր վաճառման կամ հրապարակային մուրդի համար, այնպիսի պայմաններով որ վախտագործաբար չահաբեր և գոհացուցիչ լինին։

Եւրոպական վաճառքերի փոխանակութեամբ մեզ ենք գտնել դրկել ինչ քանակութեամբ ալոր ուզուին, Հնդկաստանի մէջ գործածուած ապրանքներ, առաջին կարի քնարիր տեսակներէ, ինչպէս

Լիւքնօայի մանկականազալիկներ, Գէնարէսի արույր և ոսկեմուկ չուխա, Մօրատալատի արծաթ անօթներ, Տէլհիի ոսկեայ և արծաթեայ գոհարեղէններ, Գաշմիրի չալներ, կերպասներ, են։

Ընդարձակ տեղեր ունենալով յանձնարարուած ապրանքներ պոյտի գնելու և ծախելու համալմենք կարող ենք ամենայն վստահութեամբ յանձնարարել մեր տունը մն անոնց որ կուզեն գործով յարաբերութեան մտնել մեզ հետ և մեր շատ ուրախ պիտի լինինք եթէ պատուիրատուներ և օրինակցուներ բունինք այս նպատակով։

Մեր տան մասին եղելութիւն ստանալ ուզողներուն կրնանք գրել հետեւեալ դրամատուներուն։

BANK OF BEAL
ROHILCUND ET KUAON BANK
AGRA BANK LITED

Եթէ պէտք լինի, արտատ ենք ուրիշ տեղեր ալ ցոյց ալ տեղեկութիւններուն (références) մասին։

Ուզէ բան մեզ հաղորդել համար պէտք է ուղղակի գրել մեզ անգլիերէն լեզուով և նրատատնօրէնին, առաջարկուած գին վերաբերեալ պայմաններն և չինքնեներկայացնելով։

GUIDE MARITIME

Վաճառականներուն և ճանապարհորդներուն համար անհրաժեշտ մի չարաթաթերթ է այս որ կը հրատարակուի Պ. Շիքլերի անօրէնութեան տակ և Ֆրանսայի բոլոր նաւահանգիստներէն այխարհի ամեն կողմերը գնացող չոգենաւերի մեկնելու օրերն կը ծանուցանէ պաշտօնապէս, վաճառականական լուրերը և դատավարութիւններ կը հաղորդէ և այլն։

Բաժնորդագրութեան տեղն է Rue Vacon, 50, Marseille և տարեկան բաժնորդագինն է 12 Ֆրանգ Մարսէյլի համար և 15 Ֆրանգ օտար քաղաքների համար։

ՐԱՖՖԻ ԴՈՐԾԵՐԸ

ԿԱՑԾԵՐ

ՀԱՏՈՐ Ա

Ազգային վիպապերը Պրն. Րաֆֆիի գործերին մէջ առաջին տեղը կը գրաւեն ԿԱՑԾԵՐը։ Այս գիրքը կը ծանօթացունէ ընթերցողը տաճկական և պարսկական Հայաստանի գլխաւոր տեղերին հետ, հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կուտայ քուրդերի ցանազան ցեղերի և հայերի գրութեան, վաճքի և բարքի մասին։ Նա ցոյց կը տայ այն ծրագիրը որին պէտք է հետեւին Հայաստանի մէջ գործել ուզողներն։ Մի խօսքով թէ՛ իրը ազգային ընակիր վիպատանութիւն և թէ՛ իրը հայրենասիրական գործունէութեան վարդապետարան և ծրագիր, արժան է որ դանուի այս գիրքը ամեն հայրենասէր Հայի տունն։

***

ՋԱԼԱԼԷԴԴԻՆ

1877ի ռուս–թիւրքական պատերազմի ժամանակ Շէյխ Ջալալէդդինի արշաւանքին պատճառով Տաճկաստանի Հայերի կրած ազէտներուն մէկ ազէտալից նկարագիրն է։ Գրքին սկիզբը կայ հեղինակին, Պ. Րաֆֆիի պատկերը։

***

Վերոյիշեալ երկու գիրքեր կը ծախուին «Ազմէնիա» լրագրի խմբագրատունը. ԿԱՑԾԵՐը Հատոր Ա. 6 ֆր. և 50 սանթիմ։ «Ջալալէդդին»ը, 2 ֆրանգ և 30 սանթիմ. Մարսէյլէ

ՏՆՕՐԻՆ—ԽՄԲԱ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ
Le Gérant : FÉLIX ENNTIN.

ՄԱՐՍԷՅԼ
Հայերէն տպարան Մ. Փուգալեանցի
Marseille. — Imprimerie du Mi SCHICKLER
rue Vacon 50.